The Grand Old Man får ordet

Øystein Rossow må være selve grunnstammen i Norsk Roseforening! Sammen med sin Reidun hadde han dyrket roser i mange år – lenge før tanken på en egen roseforening var tenkt. Tidlig på 1970-tallet var han med og stiftet Nordisk Rosenselskab, og da idéen om en norsk roseforening var der, var han blant pådriverne for at dette skulle bli en realitet. Redaksjonen takker for all hjelp med å skaffe opplysninger om foreningens tilblivelse. Her presenteres han med utdrag av et par artikler han skrev for Rosebladet, den første så tidlig som høsten 1984.

TEKST OG FOTO:
ØYSTEIN ROSSOW

Haven vår ligger på Tåsen, et villaområde nord i Oslo. Vi bor på en lav åsrygg, og eiendommens høyeste punkt er 112 moh. Både naboene og vi er glade i store trær som gir noe skygge i deler av haven, og de tar nok for seg av næring og vann også. Den øvrige vegetasjon er plen og busker, blomstrende og vintergrønne – og rhododendron. Men det viktigste element er rosene! Det vokser omtrent 200 roseplanter i haven, og antallet pr. sort varierer fra 1–5.

De engangsblomstrende buskrosene utgjør omtrent 1/10 del. Her finner vi «flaggskibet» når det gjelder blomstring. Det er 'Nevada', som begynner å blomstre allerede i annen uke av juni. Vi har den to steder i haven. På hvert sted ble to og to roser plantet sammen for omtrent 20 år siden. På det gunstigste stedet er buskene 2,5–3 meter høye. Når blomstringen er på det mest intense, er de dekket av 1000 kremhvite blomster med en diameter på 10–12 cm.

'Nevada' er hos oss 100 % hårdfør. Det eneste problemet er at efterveksten i form av basisskudd kommer så sent igang at de svært ofte fryser bort fordi de ikke er modne når vinteren kommer. Dette har sannsynligvis sammenheng med den overdådige blomstringen.

'Nevada' er tidlig i blomst, men allerede da er noen roser ferdige med sin blomstring. En av disse er *Rosa omeiensis pteracantha* – Vingrosen. Den kommer ca. 1. juni med enkle, hvite blomster, ca. 2 cm i diameter. Blomstene er ganske få og sitter på korte stilker på fjorårsskuddene. Blomstringsperioden er kort og kan lett oversees i all den vårlige blomsterprakt, som utfolder seg i form av løkblomster. Men det er ikke bare for blomstene denne rosesorten plantes. På eftersommeren «blomstrer» den på ny med korallrøde, vingeformede torner. De kan bli ca. 3 cm lange og sitter tett på alle nye skudd. De flotteste kommer på de lange skuddene fra basis av planten. Dette gjør at den bør behandles omtrent som bringebær, det vil si at alle gamle grener blir skåret bort.

Før 'Nevada'-perioden blomstrer også *Rosa* × *harisonii*, en buskrose i beskjeden størrelse, med sart bladverk og fylte, gule blomster. Tidlig ute er også *Rosa willmottiae*, girlanderrosen, med sin rankende vekst og sine enkle, dyprosa blomster.

Hvorfor roser?

Spiren må ha ligget latent; interessen ble vakt da jeg tidlig på 50-tallet kom over en bok, *Roser*, skrevet av Svend Poulsen, utgitt i 1941. Selvom Svend Poulsen var yrkesrosedyrker og foredler og oppvokst med roser til hverdags, skrev han med en glød som ellers bare pleier å være den «gale» amatørs. Jeg siterer litt fra forordet: «… *Det at dyrke planter og da i Særdeleshed Roser, er ligesaa sundt for Legeme og Sjæl som enhver anden Form for Sport* …» og videre: «… *Rosendyrkningen er meget mere og andet end en sund Sport, den kan*